

Eigarstrategi for selskapet Voldsfjordkryssing

Arbeidsutvalet har hatt tre møte derav kommunedirektøren deltok i to av desse.

Arbeidsutvalet legg med dette fram sitt framlegg til Volda kommune sin eigarstrategi.

Bakgrunn

Etter kommunelova § 26-1 skal det leggjast fram ei eigarskapsmelding for kommunestyret minst ein gong i valperioden. Dette vil kome som ei samlasak som omhandlar selskap Volda kommune har eigarskap i. Kommunestyret har bedt om å få ei eiga sak om eigarstrategien for selskapet Voldsfjordkryssing AS. Det er mellom anna bedt om ei avklaring av kva rekkjefølgje Volda kommune vil leggje til grunn i vidare arbeid med dei to fjordkryssingane som selskapet arbeider med.

Kommunestyret har utsett sak om finansiering av konsulentoppdrag med kommunedelplan for Voldsfjordkryssing. Det er i forkant utarbeidd planprogram. Vidare er det sett i gang prosess for planprogram for Dalsfjordkryssing i forkant av seinare kommunedelplan for sambandet. Planprogram og kommunedelplan er prosjekt som skal dekkjast av kommunen, ev som forskotering dersom ein kunne inngått avtale med fylkeskommunen eller staten om at kostnadene skal gå inn i prosjektet.

Volda kommune er initiativtakar for stifting av selskapet.

Samfunnsdelen i kommuneplanen til gamle Volda kommune har ei målsetting om å styrke kommunikasjonen i kommunen, der to av strategiane er:

- Vidareutvikle kommunikasjonen i regionen med mål og ferjefrie fjordkryssingar.
- Utvikle Volda som kollektivknutepunkt og betre offentleg kommunikasjonsstilbod.

Volda kommune sin aksjedel i selskapet er 30,92 % med ein aksjekapital på kr 300 000. Gloppen kommune og Stad kommune er inne med 5,15 % kvar. Sparebank 1 Søre Sunnmøre har ein aksjepost på 10,3 %. Dei øvrige aksjonærane er aksjeselskap og privatpersonar.

Formålet med Voldsfjordkryssing

Selskapet har eit reint samfunnsnyttig formål. Selskapet er eit pådrivarselskap fram mot forplikande politiske vedtak hos sentrale instansar og fylkeskommunen.

Vedtektene § 3 omhandlar selskapet sitt formål:

- a. Erstatte ferja Volda-Folkestad – med brusamband over Voldsfjorden.
- b. Erstatte ferjesambandet Volda-Lauvstad – med brusamband over Dalsfjorden.

- c. Vere pådrivar for etablering av tunnel-samband mellom vestsida av Dalsfjorden og Vanylven.

Volda kommune si interesse

Volda kommune er tydeleg på at engasjementet primært er å binde kommunen saman med ferjefri samferdselsløyse og opne opp for betre samferdsel internt i regionen Søre Sunnmøre og mot Nordfjord. Dette vil styrke Volda som regional tettstad og gi moglegheit for auka effektivisering av tenesteproduksjonen i kommunen. Stamveglinja for E 39 er lagt, og desse samferdselsprosjekta skal ikkje kome i konflikt med denne.

Det er ein føresetnad for realisering av desse to prosjekta at dei kjem inn under ordninga for ferjeavløyse og at dei vert godkjent som bompengeprojekt.

Kommunen sin eigarpolitikk i selskapet

Volda kommune vil for sin del leggje til grunn følgjande eigarpolitikk:

- Kapitalbehov til drift og investeringar skal dekkjast ved kapitalutviding i selskapet og inntekter som selskapet sjølv skaffar. Volda kommune finansierer/forskotterer planprogram og kommunedelplanar som ligg til kommunen.
- Selskapet må snarast råd avklare kva grunnlag som liggje føre for å søkje om førehandsavklaring av prosjekta. Volda kommune vil leggje til grunn at selskapet søker om førehandsavklaring av om Voldsfjordkryssing og Dalsfjordkryssing vil kunne kome inn under ordning med ferjeavløysingsmidlar. I dette ligg også at det vert gjort politiske vedtak i Møre og Romsdal fylkeskommune som forankring av søknad om førehandsavklaring av Dalsfjordkryssing.
- Eventuell styrking av eigenkapitalen til selskapet, samt kommunen sin strategi for eigarskap i selskapet, vert deretter å kome attende til når resultatet av førehandsavklaringa ligg føre for dei to brusambanda.
- Volda kommune vil frå si side leggje til grunn at det prosjektet som raskast kan realiserast vert prioritert.
- Selskapet praktiserer full openheit overfor Volda kommune sitt kontrollutval, administrasjon og kommunestyre.
- Selskapet kallar inn eigarane til årlege eigarmøte utover møta i generalforsamlinga for å orientere om selskapet sin status for økonomi og aktivitetar.

Etikk

Selskap som Volda kommune er medeigar i forvaltar fellesskapet sine ressursar. Forvaltinga skal skje på ein måte som samsvarar med befolkninga sine oppfatningar om rett og galt. Kommunane sitt omdøme er påverka av korleis ein forvaltar samfunnsansvaret sitt gjennom bedriftene sine. Etikk er ein viktig del av å driva eit

selskap, fordi dei etiske haldningane legg grunnlaget for korleis ein faktisk handlar. Etiske retningslinjer bør derfor utarbeidast i dei einskilte selskap. Retningslinjene bør diskuterast og eventuelt reviderast årleg.

Forventningar til styret

Styret har ansvar for at eit selskap vert forvalta i tråd med eigar sine interesser. Styret skal ta vare på den strategiske leiinga av selskapet innanfor dei rammene som er gjeve av eigar. Styret skal vera ein viktig diskusjonspartnar og støttespelar for leiinga i større saker, men må òg kunna utfordra administrerande direktør og verksemda på ein konstruktiv måte slik at det vert teke gode avgjerder. Styret må ha ei uavhengig rolle til leiinga og kontrollere leiinga på grunnlag av vedtekne målsetjingar.

For å sikra utvikling av nødvendig kompetanse i styret blir det tilrådd at styret etablerer følgjande rutinar:

- Fastset styreinstruks og instruks for dagleg leiar med særleg vekt på ei klar intern ansvars- og oppgåvefordeling.
- Gjennomfører eigenevaluering kvart år.
- Vurderer behovet for ekstern styreopplæring. Nye styremedlemar må få opplæring om ansvar, oppgåver og rollefordeling.
- Gjennomfører eigne styreseminar om roller, ansvar og oppgåver
- Fastset ein årleg plan, medrekna møteplan, for arbeidet sitt med vekt på mål, strategi og gjennomføring.
- Etablerer faste rutinar for å handtere moglege habilitetskonflikatar
- Styremedlemmer er registert i www.styrevervregisteret.no

Delt eigarskap gjev spesielle utfordringar knytt til samordning av ulike eigarinteresser. For selskap med fleire eigarar, er felles oppfatning av eigarstrategi viktig for å ta hand om ulike synspunkt. Eigarsstrategi gjev felles haldningar til retning og utvikling av eit selskap. Eigarsstrategi er eit viktig verktøy for å regulere eventuelle usemjer.

Volda, 7. mai 2020

Sølvi Dimmen

Dan Bjørneset

Øyvind Festø

